

Balance, idet der er et Overskud af 238 Rd., og der er tillige dækket en Underbalance fra forrige Aar af 31 Rd. Men naar man seer nærmere til Udgiftposterne, saa seer man, at den 1ste Lærer kun har 200 Rd., den 2den Lærer 100 Rd. Forstanderen har uagtet al sin Umage med Ordningen af Skolen og den Deel, han har taget i Undervisningen, aldeles Intet; og det er altsaa indlysende, at den Skole kan man ikke vente, kan blive saa godt bestyret som den er, man kan ikke vente, at beholde saadanne Lærere, som der findes, naar man kun har 300 Rd. om Aaret, eller, om man ogsaa vil tage Overskuddet med for det nævnte Aar, 600 Rd., til at lønne Forstanderen og de forfjellige Lærere. Efter det Kjenndskab, jeg har til Folkeskolerne, troer jeg, at, dersom 5000 Rd. ville blive fordeelte imellem dem i Forhold til Elevantallet, saa vil derved indvindes en temmelig god Understøttelse for dem; idetmindste vil det være en Understøttelse, som vil hjælpe til, for det Første at holde dem paa Benene, og saa vil man efterhaanden senere kunne komme med større Bevillinger. Da den private Skoleindustri er bleven anbefalet varmt her i Salen, og dette er et af de første større Exempler, som vi have derpaa, saa haaber jeg ogsaa, at Thinget vil gaae ind derpaa.

Nørgaard: I 1852 tillod jeg mig at stille et Forslag her i Thinget, som gik ud paa at forhøje det til Højskoler tidligere bevilgede Beløb med 1000 Rd. En anden Aaret Rigsdagsmand fra Ringkjøbing stillede samme Gang et Forslag, som gik ud paa at forhøje den nævnte Sum med 3000 Rd. Jeg havde dengang den Fornøielse, at mit Forslag vandt Thingets Bifald. Jeg gik dengang ud fra den Forudsætning, at det ikke var mig saameget om at gjøre, at faae en stor Sum bevilget, som at bringe noget Fornuftigt tilveie for den mindre Sum, thi saa haaber jeg, at, naar der er udrettet Noget med den mindre Sum, det da ikke skulde blive vanstelig en anden Gang at faae Beløbet forhøjet. Nu er omtrent det samme Forhold tilstede som den Gang, og nu har jeg tilladt mig at stille Forslag om at faae Summen

3000 Rd. forhøjet med 500 Rd. En anden Aaret Rigsdagsmand har stillet et Forslag til samme Punkt om at faae Summen forhøjet med 2000 Rd. Jeg stemmer naturligviis meget gjerne for, at dette Forslag af den ærede Rigsdagsmand for Sorø (Hasle) kan gaae igjennem; men, dersom det ikke skulde vinde Thingets Bifald, da vil jeg meget bede det ærede Thing om, at ville gaae ind paa det Forslag, jeg har stillet, og det saameget mere, som jeg veed, at der i Jylland tænkes paa at oprette flere Skoler, og navnlig i Hjørring Amt, hvor de Mænd, som beskæftige sig med at oprette en saadan Skole, have udbedt sig Dplysninger fra mig om den Skoles Forhold, hvormed jeg nærmest har at gjøre. Det er jo en Selvefølge, at der fra Thingets Side ved denne Indrømmelse ikke rifferes det Allermindste i den Henseende; thi der udgives jo Intet af den bevilgede Sum, uden at Ministeriet faaer Underretning fra den vedkommende Provst om, at der er gjort Noget for Sagen. Jeg troer heller ikke, at der er Grund til at fortryde, at det har bevilget Pengene til disse Skoler; thi jeg troer, at de nogenlunde have svaret til Hensigten; idetmindste kan jeg fremføre som Exempel, at der fra den Skole, som jeg har med at gjøre, i de sidste 3 Aar er udgaaet 50 unge Mennesker, med et Kjenndskab til deres Fædreland, som man virkelig har Grund til at glæde sig over. Jeg har ved dette Forslag fulgt den Vej, som forleden Dag blev anvist af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds, (Tscherning), idet han nemlig sagde, at man bør komme de Folk imøde, som komme frem med beskædne Forslag, og som vise, at de selv gjøre Noget for Sagen. Et saadant Forhold, troer jeg nu, er her tilstede og bør vel saaledes smigre mig med, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds vil understøtte mit Forslag. Jeg vilde endog finde det meget urigtigt, dersom man ikke kom private Foranstaltninger imøde, naar der kun er Tale om saa smaa Summer, bevilgede i saadanne Diemed, hvor det ikke er usandsynligt, at man kan udrette ligesaameget med 100 Rd. som Staten med 1000 Rd., og jeg skal med disse saa Ord tillade mig at